

ZIVSAIMNIECĪBAS KONSULTATĪVĀS PADOMES SĒDES

protokols Nr.29

Rīgā 2007. gada 7. novembris

Zivsaimniecības konsultatīvās padomes sēde notiek Zemkopības ministrijā 23. stāva konferenču zālē. Sēde sākas plkst. 12.00 un beidzas plkst. 13.10. Zivsaimniecības konsultatīvās padomes sēdi vada Zivsaimniecības konsultatīvās padomes priekšsēdētājs Zemkopības ministrs M. Roze.

Darba kārtībā:

1. Latvijai iedalītās zvejas iespējas 2008. gadā un Latvijas nozvejas kvotu sadales principi zvejai Baltijas jūrā (Valsts zivsaimniecības pārvalde);
2. Diskusija par zvejas dienu uzskaiti mencu zvejā 2008. gadā saskaņā ar Baltijas jūras mencu krājumu daudzgadu plāna regulas nosacījumiem (Valsts zivsaimniecības pārvalde);
3. Informācija par gatavojamiem Ministru kabineta noteikumiem, kas attiecas uz Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta pasākuma „Zvejas aktivitāšu pilnīga pārtraukšana” ieviešanu (Zemkopības ministrija);
4. Informācija par progresu attiecībā uz sagatavošanās darbiem Rīcības programmas Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai Latvijā 2007.-2013. gadam pieņemšanai (Zemkopības ministrija);
5. Informācija par Ministru kabineta noteikumu „Zvejas un akvakultūras produktu tirgus intervences pasākumu administrēšanas un uzraudzības pasākumi” sagatavošanu to izdošanai precizētā redakcijā (Valsts zivsaimniecības pārvalde);

6. Dažādi.

Sēdē piedalās Zivsaimniecības konsultatīvās padomes locekļi:

M. Roze – Zemkopības ministrs, Zivsaimniecības konsultatīvās padomes priekšsēdētājs;

N. Riekstiņš – Valsts zivsaimniecības pārvaldes priekšnieks, Zivsaimniecības konsultatīvās padomes priekšsēdētāja vietnieks;

I. Voits – Latvijas Zivsaimnieku asociācijas prezidents;

O. Jankovskis- Latvijas Zivsaimnieku asociācijas padomes loceklis;

I. Markuševskis –Kurzemes Zvejnieku asociācijas valdes priekšsēdētājs;

J. Bubišs – Latvijas Zivrupnieku savienības pārstāvis;

V. Ķepīte – Pārtikas un veterinārā dienesta Zvejas produktu uzraudzības sektora vadītāja;

M. Smila – Latvijas Zivsaimniecības un pārtikas darbinieku arodbiedrības priekšsēdētāja;

Ē.Urtāna vietā ar pilnvaru J. Pētermanis – Latvijas Zvejnieku federācijas pārstāvis;

I. Āboliņa vietā ar pilnvaru R. Vācers – Lauku atbalsta dienesta Zivsaimniecības un valsts atbalsta departamenta Eiropas Savienības strukturālo pasākumu daļas vadītājs.

Sēdē nepiedalās Zivsaimniecības konsultatīvās padomes locekļi:

J.Pētersons - Latvijas Zivsaimnieku asociācijas padomes loceklis;

I. Cīrulis – Savienības „Rīgas šprotes” padomes priekšsēdētājs;

G.Šķesters – Latvijas Pašvaldību savienības pārstāvis;

M.Vītiņš – Latvijas Zivju resursu aģentūras direktors;

F.Klaģiņš – Valsts vides dienesta Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes direktora vietnieks;

J. Kokainis – Latvijas Zvejnieku federācijas pārstāvis, Liepājas rajona ezeru zvejnieku biedrības valdes priekšsēdētājs;

E. Tinte - Latvijas Vēžu un zivju audzētāju asociācijas valdes priekšsēdētāja vietnieks;

A.Blohins – Nacionālās Zvejniecības ražotāju organizācijas valdes loceklis.

Pārējie Zivsaimniecības konsultatīvās padomes sēdes dalībnieki:

A. Reinholds – Zemkopības ministrijas Eiropas Savienības un valsts atbalsta departamenta direktors

I. Muriņa – Zemkopības ministrijas Eiropas Savienības un valsts atbalsta departamenta Zivsaimniecības atbalsta nodaļas vadītāja;

E. Kubliņa – Zemkopības ministrijas Eiropas Savienības un valsts atbalsta departamenta Zivsaimniecības atbalsta nodaļas vadītājas vietiece

A. Stahovskis – Zemkopības ministrijas Eiropas Savienības un valsts atbalsta departamenta Zivsaimniecības atbalsta nodaļas vecākais referents;

K. Piļskalns – Zemkopības ministrijas Eiropas Savienības un valsts atbalsta departamenta Zivsaimniecības atbalsta nodaļas vecākais referents;

I. Rancāne – Lauku atbalsta dienesta Zivsaimniecības un Valsts atbalsta departamenta Ražošanas struktūru atbalsta daļas vadītāja;

A. Voldeks – Lauku atbalsta dienesta Zivsaimniecības un Valsts atbalsta departamenta Struktūras atbalsta daļas vadītājas vietnieks;

R. Derkačs – Valsts zivsaimniecības pārvaldes priekšnieka vietnieks;

J. Stepanovs – Valsts zivsaimniecības pārvaldes Zvejniecības un zivju resursu nodaļas vadītājs;

A. Semeņuks – Valsts zivsaimniecības pārvaldes Ražošanas attīstības un stratēģiskās plānošanas nodaļas vecākais referents.

Protokolē:

Liene Celmiņa – Valsts zivsaimniecības pārvaldes Ražošanas attīstības un stratēģiskās plānošanas nodaļas pārvaldes vecākā referente;

Rasma Bajāre - Valsts zivsaimniecības pārvaldes Ražošanas attīstības un stratēģiskās plānošanas nodaļas pārvaldes vecākā referente.

Sēdes gaita:

M. Roze atklāj Zivsaimniecības konsultatīvās padomes 29. sēdi un informē par saņemtajiem pilnvarojumiem par līdzdalību padomes sēdē – Latvijas Zvejnieku federāciju pārstāvēs J. Pētermanis un Lauku atbalsta dienestu pārstāvēs R. Vācers.

Pēc sēdes atklāšanas M.Roze aicina sākt izskatīt paredzētos dienas kārtības jautājumus.

1. Latvijai iedalītās zvejas iespējas 2008. gadā un Latvijas nozvejas kvotu sadales principi zvejai Baltijas jūrā

N. Riekstiņš informē, par Eiropas Savienības Padomes sēdē Luksemburgā pieņemto lēmumu par zvejas iespējām 2008.gadam Baltijas jūrā un Rīgas līcī, kuras gaitā tika sekmīgi aizstāvētas galvenās Latvijas intereses – par mencu zveju Baltijas jūras austrumu daļā un reņģu zveju Rīgas jūras līcī. N. Riekstiņš atzīmē, ka Latvijai, ir interese arī par mencu zvejas iespējām Baltijas jūras rietumu daļā, taču tiešā veidā tās maz ietekmē Latvijas zvejniekus, jo parasti tiek apmainītas ar Baltijas jūras rietumu piekrastes valstīm pret zvejas iespējām Baltijas jūras austrumu daļā.

N. Riekstiņš uzsver, ka pēc Eiropas Komisijas sākotnēji izvirzītā priekšlikuma zvejas iespēju samazinājums austrumdaļas mencai bija piedāvāts 23 %, bet tā vietā nākamajam gadam samazinājums būs tikai 5 %. Rietumdaļas mencai samazinājums būs 28 % salīdzinot ar plānoto gandrīz 34 % samazinājumu. Sakarā ar kompromisu par mazāku zvejas iespēju samazinājumu tiks noteikts lielāks zvejas dienu ierobežojums mencu zvejai Baltijas jūrā. Atļautais laiks zvejā salīdzinot ar 2007. gadu tiks samazināts nevis par 10 %, bet par 20%. Tas Latvijas zvejniekus tiešā veidā neskar, jo reāli izmantojamais zveju dienu skaits gandrīz visiem zvejniekiem nepārsniedz noteikto ierobežojumu. Jāņem vērā, ka Eiropas Komisija uzskata, ka pie lielāka zvejas dienu skaita pieaug nelegālā jeb nereģistrētā zveja. Kopumā Eiropas Savienības Padomē panāktais kompromiss mencu zvejas iespējām Latviju noteikti var apmierināt. Ja sākotnēji piedāvātais summārais samazinājums mencu kvotai būtu bijis 1, 5 tūkst. t, tad tagad tas būs tikai 444t.

N. Riekstiņš atzīmē arī domstarpības, kas Padomes sēdē izveidojās ar Igauniju par reņģu zveju Rīgas jūras līcī. Igaunija vēlējas būtisku reņģu zvejas iespēju samazinājumu minētajos ūdeņos. Taču Padomes sēdē tika aizstāvēta Latvijas nostāja un regulas gala variantā tika saglabāts 3,7% zvejas iespēju samazinājums, par ko Latvija norādīja, ka reņģu zveja Rīgas jūras līcī ir jūtīgs politisks jautājums jau no iestāšanās brīža Eiropas Savienībā un Latvija balsos pret, ja tiks veiktas tālākas izmaiņas. Savukārt Igaunija balsoja pret regulas projektu.

Arī par reņģu zveju Baltijas jūrā zvejnieki var būt apmierināti, jo sākotnēji no piedāvātā 11% palielinājuma tas pieauga līdz 15%. Kaut gan Latvijas zvejas iespēju daļa šim krājumam ir neliela, tas tomēr sniedz zvejniekiem lielāku rīcības brīvību brētliņu zvejā, jo nav tik nopietni jāseko cik liela būs reņģu piezveja. Brētliņu zvejas iespējas saglabātas 2007. gada līmenī, kas Latvijas zvejniekiem tāpat ir pozitīvs lēmums.

Kaut arī lašu zvejas iespējas ir samazinātas par 15%, tās vēl arvien ir pietiekošas, jo lašu zvejnieki tās pilnībā neizmanto. Bez tam no nākošā gada lašu zvejā nebūs iespēja izmantot dreifējošos tīklus. Šis aizliegums jau pastāv visos Eiropas ūdeņos un Baltijas jūrā tas tiek noteikts ar lielu novēlošanos.

Tālāk N. Riekstiņš informē, ka saskaņā ar „Zvejniecības likumu”, ir noteikts cik no Latvijai iedalītajām zvejas iespējām ir jānodala piekrastes zvejai. Mencu zvejas iespējas piekrastē 2007. gadā samazināsies no 134 t uz 120 t. Reņģu zvejas iespējas Baltijas jūrā pieaugs no 147 t uz 169 t. Rīgas jūras līcī reņģu zveja tiks saglabāta šī gada līmenī - 2937 t, jo atbilstoši „Zvejniecības likumam” šo zivju zvejas iespējas nedrīkst būt mazākas kā iepriekšējā gadā.

Rīgas jūras līcī brētliņu zvejas iespējas kā katru gadu būs 15 t, kuras gan reāli netiek izmantotas. Laši piekrastei paredzēti 2000 gabali un šis apjoms gadā arī praktiski tiek nozvejots tuvu piešķirtajām iespējām.

N. Riekstiņš izsaka cerību, ka zvejas iespējas lašiem nākotnē piekrastes ūdeņos tiks izmantotas vēl labāk, ja reducēsies zveja aiz piekrastes joslas un laši lielākā skaitā parādīsies piekrastē. Latvijas piekrastes zvejniekiem var piešķirt arī lielākus lašu zvejas apjomus, ja tiek izmantoti piešķirtie 2000 gab., jo par lašu kvotām starp zvejniekiem šobrīd nepastāv konkurence.

Plekstu zveju Baltijas jūrā Eiropas Savienībā nelimitē. Tomēr plekstu zvejas uzraudzībai piekrastē zvejas iespējas sākotnēji tiek piešķirtas 250 t apmērā kā atskaites punkts un, ja tās tiek izmantotas, tad ir iespēja šo apjomu arī palielināt.

Tālāk tiek atzīmēts, ka Zivsaimniecības konsultatīvā padome iepriekšējos divus gadus jau ir lēmusi par piešķirtajiem nozvejas limitu sadales principiem zvejai aiz piekrastes ūdeņiem. Tāpēc Valsts Zivsaimniecības pārvalde ierosina saglabāt limitu sadalē iepriekšējo divu gadu kārtību – tas ir, ja zvejas firma nozvejo vismaz 80% no viņai iedalītā limita, tad limita izmantošana tiek skaitīta kā 100 %. Ja ir

nozvejots mazāk kā 80%, tad nākošajā gadā limits tiek proporcionāli samazināts, tā veicinot Latvijai piešķirto zvejas iespēju maksimālu izmantošanu.

Baltijas jūras rietumdaļas menca tiek mainīta ar citām valstīm pret mencu zvejas iespējām austrumu daļā. Šajā gadījumā aprēķinos tiek iekļauts viss rietumdaļas samainītais apjoms. Savukārt austrumu daļā vērtējot mencu nozvejas limita 80% izmantošanu tiek ieskaitīts arī no rietumu daļas apmainītais apjoms.

N. Riekstiņš aicina Zivsaimniecības konsultatīvo padomi akceptēt limitu sadales shēmu, kas ir izveidojusies vairāku gadu garumā.

M. Roze izsaka priekšlikumu saglabāt esošo nozvejas limitu sadales metodiku.

I. Markuševskis norāda, ka piekrastei no gada nozvejas kvotas tiek iedalīti 3% zvejas iespēju un līdz ar to piekraste ir aizsargāta neskatoties uz to, vai tajā izzvejo 80% vai nē. Savukārt, ja kaut kas gadīsies jūras zvejniekam un viņš nenozvejos 80% no iedalītā limita, tad viņš tiks sodīts ar limita samazinājumu. Uzskata, ka abiem zvejas segmentiem ir divas dažādas pieejas un līdz ar to pastāv zināma diskriminācija.

Šajā sakarā I. Markuševskis izsaka priekšlikumu padomāt nākotnē par šo jautājumu nedaudz plašāk, jo zvejniekiem, lai iegūtu pēc iespējas kvalitatīvākas zivis nozveju aiz piekrastes vislabāk veikt tieši gada nogalē, taču šajā laikā dažādu apstākļu dēļ, var zust iespēja nozvejojot paredzētos 80%.

M. Roze uzskata, ka likuma normu attiecībā uz piekrasti ar Zivsaimniecības konsultatīvās padomes lēmumu izmantot nevar.

N. Riekstiņš komentē, ka ir jāizšķir divas lietas, kas pastāv zvejas iespēju sadale starp piekrasti un jūras ūdeņiem aiz piekrastes. Pirmkārt, visai piekrastei ir noteikts tikai kopējais nozvejas apjoms, bet aiz piekrastes - katra zvejnieka individuālais nozvejas limits. Savukārt, ja runa ir par katra zvejnieka individuāliem zvejas rezultātiem, tad atšķirības nav. Pašvaldībām ir dotas tiesības, no tiem zvejniekiem, kas neizmanto savas zvejas iespējas pārdalīt tās par labu citiem zvejniekiem, kas attiecīgajā teritorijā zvejo efektīvāk. Šāds princips ir noteikts Ministru kabineta noteikumos „*Noteikumi par ūdenstilpju un rūpnieciskās zvejas tiesību nomas un zvejas tiesību izmantošanas kārtību*”. Zvejas iespējas var pārdalīt arī starp pašvaldībām, protams, ievērojot noteikumos paredzēto kārtību.

Līdz ar to N. Riekstiņš uzskata, ka piekrastes zvejniekiem un zvejniekiem aiz piekrastes ir vienlīdzīga situācija. Zvejniekiem abos gadījumos jāplāno sava darbība. Latvija ir ieinteresēta maksimāli izmantot iedalītās zvejas iespējas, lai nozveja netiktu atstāta uz gada pēdējo mēnesi. Gada nogalē vairs netiek šķirotas piekrastes vai jūras zvejnieku nozvejas, bet ir svarīgi izmantot Latvijai iedalītās kopējās zvejas iespējas. Vienīgais nosacījums ir nepārsniegt nozvejas kvotas 100%. Piemēram, ja piekrastē reņģu stāvvadu zvejā netiek izmantots iedalītais nozvejas apjoms, tad no Latvijas kopējām neizmantotām zvejas iespējām atlikusī daļa tiek iedalīta reņģu zvejai aiz piekrastes joslas. Savukārt, ja runa ir par mencu zveju, tad piekrastes zvejā katram zvejniekam ir iedalīts noteikts konkrēts apjoms, tāpat kā zvejai aiz piekrastes, un tur ir jāseko kā tiek izmantotas minētās zvejas iespējas.

M. Roze atzīst zināmu pretrunu, ka piekrastes zvejai iedalītās iespējas netiek pilnvērtīgi izmantotas. Tāpēc ir jāsapaida zvejas rezultāti par šo gadu un tad ņemot vērā divu pilnu gadu nozvejas datus varēs secināt, vai šī sistēma ir saglabājama tieši šādā veidā, vai tajā ir nepieciešamas kādas modifikācijas.

I. Voits norāda, ja Latvijai reņģu kvotas tiek samazinātas, tad Rīgas jūras līča zvejnieki aiz piekrastes ūdeņiem pazaudē daļu limita, bet piekrastē limits tiek atstāts iepriekšējā gada līmenī.

M. Roze konstatē, ka pēc I. Voita sacītā iznāk, ka, ja Latvijas kopējās zvejas iespējas Rīgas jūras līcī samazināsies un tuvosies nullei, tad saskaņā ar likumu jebkurā situācijā piekrastes zvejniekiem jānodrošina iepriekšējā gada zvejas iespēju līmenis .

N. Riekstiņš paskaidro, ka saskaņā ar likumu iepriekšējā gada zvejas iespējas izdala tikai tādā gadījumā, ja to praktiski var nodrošināt Latvijai iedalītās nozvejas kvotas lielums.

Diskusijas nobeigumā I. Voits izsaka Zemkopības ministrijai un Valsts Zivsaimniecības pārvaldei atzinību par padarīto darbu Latvijas zvejas interešu aizstāvēšanā Eiropas Savienības Padomē

Luksemburgā, jo no savas pieredzes apzinās cik grūti ir aizstāvēt vienas atsevišķas valsts intereses starptautiskajā līmenī.

M. Roze norāda, ka šie panākumi Zemkopības ministrijā sasniegti ar komandas darbu – gan sadarbībā ar zvejnieku sabiedriskajām organizācijām, gan Konsultatīvo padomi, gan Valsts zivsaimniecības pārvaldi.

Zivsaimniecības konsultatīvā padome nolēma zvejai aiz piekrastes ūdeņiem saglabāt 2008. gadam esošos nozvejas limitu sadales principus un pēc 2008. gada zvejas rezultātiem izvērtēt nozvejas kvotu un limitu sadales principus trīs iepriekšējo gadu periodā, lai apspriestu iespējamo izmaiņu nepieciešamību.

2. Diskusija par zvejas dienu uzskaiti mencu zvejā 2008. gadā saskaņā ar Baltijas jūras mencu krājumu daudzgadu plāna regulas nosacījumiem.

N. Riekstiņš informē, ka situācija ar mencu zvejas dienu uzskaiti nākošajā gadā mainīsies jo pēc pieņemtās regulas par mencu krājumu ilgtermiņa pārvaldību tā tiks veikta citādi. Ja šogad visiem zvejniekiem tika noteikti kopīgi zvejas lieguma periodi, tad pēc jaunās regulas, kas nosaka zvejas iespējas nākošajam gadam ir paredzēts tikai viens kopīgs zvejas lieguma periods un maksimālais katram zvejas kuģim atļautais zvejas dienu skaits ko var izmantot ārpus šī perioda. Regulā ir noteikts, ka ar zvejas rīkiem ar kuriem ir iespējama mencu nozveja, nedrīkst zvejot lieguma periodos, kas Baltijas jūras rietumu daļā – ir viens mēnesis no 1. – 30. aprīlim un Baltijas jūrā austrumu daļā divi mēneši no 1. jūnija līdz 31. augustam. Pārējā laikā zvejnieks var brīvi izvēlēties, kad doties jūrā un zvejojot viņam iedalīto zvejas iespēju ietvaros. No Latvijas perspektīvas raugoties – zvejniekiem tāpat kā līdz šim tiks iedalītas zvejas iespējas un atbilstošs to apgūšanai nepieciešamais zvejas dienu skaits. Ja konkrētajam zvejniekam pieder vairāki zvejas kuģi un tam Baltijas jūras austrumu daļā tiek iedalīts vairāk par 178 zvejas dienām, tad viņš pats var plānot ar kuru zvejas kuģi zvejos lielāku zvejas dienu skaitu, ar kuru mazāku, bet ar katru no zvejas kuģiem nedrīkstēs pārsniegt minētās 178 zvejas dienas. Savukārt, ja tiek zvejots Baltijas jūras rietumu daļā, kuģiem būs atļauts zvejot līdz 223 dienām. Tas gan ir ne pārāk loģiski, jo zvejas iespējas daudziem zvejniekiem šajā rajonā ir ļoti mazas, bet pēc regulas tur var zvejot ļoti ilgi. Tāda diemžēl ir regulas konstrukcija un šādu normu varētu attiecināt uz tiem zvejniekiem, kas rietumu daļā zvejo visu laiku, piemēram – dāņiem, vāciešiem, bet saistībā ar Latvijas zvejniekiem diez vai šāda norma ir pareiza. Vēl regula nosaka, ka tie kuģi, kas zvejo abos rajonos (austrumu daļā un rietumu daļā) nevar pārsniegt lielāko no abiem regulā noteiktajiem skaitļiem, tas ir 223 dienas. Kopumā visas Baltijas jūras valstis piekrita piedāvātajam zveju dienu samazinājumam, jo reālais zvejnieku patērēto dienu skaits uz vienu kuģi gandrīz nevienai valstij nebija tik liels kā varēja piedāvāt saskaņā ar mencu ilgtermiņa plāna regulu.

Otrs nosacījums, kas jāievēro nosakot zvejas dienu skaitu Latvijas zvejniekiem, kuriem pieder tikai viens zvejas kuģis, ir tāds, ka neatkarīgi no limita lieluma, zvejniekam nevar dot vairāk par 178 zvejas dienām, jo tā ir noteikta regulā. Ja zvejas dienu skaits tomēr būs nepietiekams, tad zvejniekiem vēl paliks iespēja nomāt un zvejot ar cita zvejnieka zvejas kuģi, kurš nav sasniedzis regulā noteikto zvejas dienu skaitu.

Visi zvejas kuģi, kuru garums ir virs 15 m un kuri zvejo aiz piekrastes joslas ir aprīkoti ar satelīta monitoringa uzraudzības sistēmu, kuru kontrolē Jūras un iekšējo ūdeņu pārvalde un pēc satelīta datiem būs iespējams kontrolēt cik dienas zvejas kuģis atradies ārpus ostas. Domājams, ka zvejniekiem vajadzētu būt pieņemamai šādai sistēmai, jo katram būs brīva izvēles iespēja kad veikt zveju.

Savukārt piekrastes zvejā, kur uz mencu zveju tiks attiecinātas tādas pašas zvejas dienu prasības, zvejas dienas tiks pamatotas ar zvejas žurnālu ierakstiem, jo mazajiem piekrastes kuģiem nav satelīta monitoringa uzraudzības. Zvejas dienu skaita ieraksti zvejas žurnālos būs atkarīgi no pašiem zvejniekiem un no kontrolējošo institūciju spējas izsekot zvejnieku darbībai.

Arī piekrastei ar regulā noteikto zvejas dienu skaitu nevajadzētu būt būtiskām problēmām. Ņemot vērā pastāvošos laika un zvejas apstākļus, piekrastē mencu zvejā zvejnieki diez vai gadā var pavadīt vairāk par 178 zvejas dienām.

Papildus N. Riekstiņš atzīmē, ka jau ir notikusi plašāka sanāksme ar mencu zvejniekiem gan piekrastē, gan aiz piekrastes ūdeņiem, kur no zvejnieku puses tika akceptētas minētās zvejas dienu uzskaites idejas.

M. Roze uzskata, ka vadoties no regulā noteiktā nav pārāk lielas iespējas variēt ar zvejas dienām, vai kaut ko būtisku izmainīt praksē. Tāpēc aicina atbalstīt Valsts zivsaimniecības pārvaldes priekšlikumus par mencu zvejas dienu uzskaiti.

I. Voits akceptē mencu zvejas dienu uzskaites principus bez iebildumiem, bet vienlaikus izsaka satraukumu par neregistrētas mencu zvejas iespējām piekrastē. Atzīmē, ka Baltijas jūras Reģionālās konsultatīvās padomes izpildkomitejas sēdē uzstājās Eiropas Savienības Zvejas kontroles aģentūras pārstāvis, kurš runāja par visām Eiropas Savienības dalībvalstu flotēm, un norādīja, ka mazie zvejas kuģi ir viens no lielākajiem nelegālo nozveju cēloņiem.

Šajā sakarībā I. Voits norāda arī uz saviem vērojumiem Latvijas piekrastes mazo kuģu zvejā, kuri vairākas reizes dienā iziet un ienāk ostā, un, ja mencu nozveja ir mazāka par 150 kg, tad var par to arī neziņot. Tādējādi tiek veicināta nelegālā nozveja. Tāpēc izsaka priekšlikumu, ka lai nodrošinātu to mazo zvejas kuģu pienācīgu kontroli, kuriem ir izsniegta speciāla atļauja mencu zvejai, tiem vajadzētu uzstādīt satelīta uzraudzības monitoringa sistēmu.

J. Pētermanis uzskata, ka piekrastes zvejniekiem mencu nozvejas kvota pašreiz ir pietiekoši liela, lai tiem būtu vajadzība krāpties. Atkārtota izbraukšana jūrā visbiežāk, varētu būt saistīta ar citu zvejas rīku izmantošanu vai nomaigu. Norāda, ka ostās ir ļoti vienkārši veikt piekrastes kuģu izmantoto zvejas dienu uzskaiti un kontroli, jo tās atrodas pastāvīgā robežsargu uzraudzībā. Katra zvejas kuģa iziešana un ienākšana ostā tiek reģistrēta.

M. Roze izsaka viedokli, ka ar uzskaites datu saņemšanu ostās noteikti nevajadzētu būt problēmām, jo ostās tie ir pieejami jebkurā laikā.

N. Riekstiņš turpinot domu par zvejas kontroles nodrošināšanu un iespējām satelīta iekārtu uzstādīšanai uz mazajiem zvejas kuģiem, informē, ka Latvijā šobrīd tiek pildīti Eiropas Savienības regulā paredzētie nosacījumi par satelīta uzraudzības sistēmu uz zvejas kuģiem sākot no 15m garuma. Diez vai Latvija būtu gatava noteikt citas prasības, kuras atšķirtos no Eiropas Savienības kopējām prasībām. Latvijā piekrastes zvejnieku mencu zvejas iespējas ir ļoti mazas un to izmantošana notiek ļoti šaurā reģionā, tāpēc nav pamata uzskatīt, ka šajā zvejā varētu tikt iegūtas būtiskas nelegālas nozvejas. Ja Baltijas jūras Reģionālā konsultatīvā padome tomēr uzskata, ka problēma pastāv, tad tai būtu jānāk ar iniciatīvu par visām Eiropas Savienības valstīm līdzvērtīgu prasību noteikšanu.

Zivsaimniecības konsultatīvā padome nolēma atbalstīt Valsts zivsaimniecības pārvaldes piedāvātos zvejas dienu uzskaites principus mencu zvejā 2008. gadā.

3. Informācija par gatavojamiem Ministra kabineta noteikumiem kas attiecas uz Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta pasākuma „Zvejas aktivitāšu pilnīga pārtraukšana” ieviešanu .

A. Reinholds informē, ka ir izstrādāts Ministru kabineta noteikumu projekts Eiropas Zivsaimniecības Fonda atbalsta pasākumam „Zvejas aktivitāšu pilnīga pārtraukšana” un tas jau iepriekš tika izsūtīts konsultatīvās padomes locekļiem. Projekts ir ļoti līdzīgs tam kāds bija iepriekšējā periodā. Būtiskākie nosacījumi, ir iekļauti 7. punktā - par lielajiem zvejas kuģiem un 9. punktā –par mazajiem piekrastes kuģiem. 15.punktā – ir ietverti kritēriji, pēc kā tiek atlasīti projekti, ja pieprasījums finansējumam ir lielāks nekā tas ir pieejams. Pēc informācijas sniegšanas lūdz Zivsaimniecības konsultatīvās padomes locekļus savus komentārus un priekšlikumus par noteikumu projektu iesniegt divu nedēļu laikā.

M. Roze norāda, ka projekts ir sagatavots tā iesniegšanai Valsts kancelejā un tālākai virzībai uz Ministru kabinetu. Jautā, vai konsultatīvās padomes locekļiem ir komentāri par izstrādāto projektu.

I. Voits iebilst pret struktūrfondu atbalsta saņemšanas nosacījumiem piekrastes zvejas kuģiem sakarā ar iepriekšējā perioda pieprasīto 75 zvejas dienu nosacījuma izslēgšanu, lai pretendētu uz zvejas kuģu sagriešanu. Cik zināms piekrastes zvejnieki bija izteikuši vēlēšanos samazināt dienu skaitu, bet tomēr pēc I.Voita domām noteiktam dienu limita daudzumam ir jābūt saglabātam arī šajā programmēšanas periodā.

I. Muriņa norāda, ka noteikumu 7.punkts ir attiecināts uz tiem zvejas kuģiem, kas zvejo aiz piekrastes joslas un tur ir saglabāts nosacījums par 75 zvejas dienām vai to izmantošanu vismaz 80% apmērā no noteiktā zvejas dienu skaita. Savukārt 9. punktā ir runāts par nosacījumiem, kas ir jāizpilda piekrastes zvejas kuģu īpašniekam. Šajā gadījumā piekrastes zvejas kuģiem noteikumos nav paredzēts nosacījums par zvejas dienu skaitu. Pagājušajā periodā piekrastes zvejniekiem bija noteikts atsevišķs

finansējums 15 kuģu sagriešanai, bet rezultātā rezultātā finansējums netika apgūts, jo bija problemātiski izpildīt nosacījumu par zvejas dienām.

N. Riekstiņš paskaidro, ka galvenais kritērijs piekrastes zvejā ir tas, ka zvejniekam ir jābūt komerczvejniekam, jo pašpatēriņa zvejnieks nevar pretendēt uz atbalstu. Ja komercsabiedrībai ir viens kuģis, tad pēc zvejas žurnāla datiem var saskaitīt piekrastes kuģa zvejas dienu skaitu. Tomēr, ja zvejniekam ir vairāki kuģi, šādu uzskaiti vairs nav iespējams veikt. Piekrastes zvejā ar stacionāriem zvejas rīkiem zvejnieks var iziet jūrā ar vienu kuģi, var arī ar vairākiem kuģiem, bet zvejas žurnālā būs tikai viens ieraksts.

I. Voits secina, ka pat vienu dienu gadā jūrā izgājis kuģis varēs pretendēt uz atbalstu un izsaka viedokli, ka zvejnieks, kurš bijis jūrā tikai vienu dienu nekādu būtisku ietekmi uz zivju resursiem neatstāj. Šāds zvejnieks nav līdzvērtīgā situācijā ar to zvejnieku kurš ir bijis jūrā 75 dienas.

M. Roze oponentē, ka, ja vienā gadā kāds zvejnieks ir bijis jūrā vienu dienu un cits 75 dienas un ja tiek dota iespēja zvejas kuģi sagriezt tikai tam zvejniekam, kurš jūrā bijis 75 dienas, tad nākošajā gadā otrs zvejnieks varbūt zvejos pat vairāk nekā 75 dienas.

N. Riekstiņš vēlreiz paskaidro, ka piekrastes zvejnieki zvejo ar stacionāriem zvejas rīkiem un šī zveja nekad nav bijusi regulēta ar zvejas dienām. Problēmas ar zvejas dienām veidojās jau iepriekšējā periodā, kad nosacījums bija obligāta 75 zvejas dienu prasība un vajadzēja oficiāli apstiprināt, cik zvejas dienas attiecīgais kuģis bijis piekrastes zvejā. Ja savukārt zvejo jūrā aiz piekrastes joslas, tad tur uzskaitē ir savādāka un arī regulācija citāda. Piekrastei vispār ir sarežģīti noteikt, kas ir zvejas diena. Kad zvejnieks iziet jūrā un liek zvejas rīkus, notiek tikai zvejas rīku ielikšana, bet nevis pati zveja. Nākošajās dienās zvejnieks iziet jūrā un pārbauda, piemēram, stāvvadus un tikai tad veic ierakstu zvejas žurnālā. Tāpat nav iespējams nodalīt, vai viņš tajā dienā jūrā izbrauca ar divām vai trīs laivām. Līdz ar to ir problēma, lai juridiski pareizi uzskaitītu zvejas dienas.

I. Voits piezīmē, ka flotei, kura zvejo aiz piekrastes joslas darbojas tāds pats princips. Kad stacionāros tīklus ieliek jūrā tie tur var atrasties maksimāli 48 stundas. Tas nozīmē, ka vienu dienu zvejnieks liek tīklus un vienu dienu gaida.

N. Riekstiņš vēlreiz norāda, ka piekrastei ir savādāka regulācija nekā zvejai aiz piekrastes ūdeņiem. Piekrastē tiek iedalīts kopējais nozvejas apjoms nevis atsevišķu zvejnieku limiti. Tie piekrastes zvejnieki, kas zvejo mencas arī aiz piekrastes, pakļaujas tiem pašiem nosacījumiem kā zvejas kuģi aiz piekrastes.

I. Voits atzīmē, ka Latvijas zvejnieku federācijas pārstāvis iepriekš apliecināja, ka tas nesaskata problēmas zveju dienu uzskaitē un līdz ar to I. Voits uzskata, ka ir iespējams nodrošināt šādu uzskaiti.

N. Riekstiņš norāda, ka šāds konstatējums var tikt attiecināts galvenokārt uz Pāvilostu, bet ja runā par visu piekrasti, tad komerczvejnieki var zvejot jebkurā piekrastes vietā, piemēram, Papē, Rucavā un citur, un tur rodas nopietnas problēmas zvejas dienu uzskaitē. Tām būtu jāveido speciāla administratīva sistēma, lai skaitītu katras laivas iziešanu jūrā un būtu pārliecināti par pareizi uzskaitītām zvejas dienām.

A. Reinholds piebilst, ka uzliekot tos pašus nosacījumus piekrastes zvejniekiem, kā jūras zvejniekiem pastāv risks, ka netiks nodrošināta zvejas flotes sabalansēšanas plāna izpilde attiecībā uz piekrastes zveju.

N. Riekstiņš apstiprina, ka tādā gadījumā nevarēs sekmīgi samazināt plānoto zvejas kuģu skaitu.

M. Roze aicina visus klātesošos sūtīt savus priekšlikumus un komentārus pasākumam „Zvejas aktivitāšu pilnīga pārtraukšana” Zemkopības ministrijas Eiropas Savienības un valsts atbalsta departamentam vai Valsts zivsaimniecības pārvaldei.

Zivsaimniecības konsultatīvā padome nolēma lūgt Zivsaimniecības konsultatīvās padomes locekļus divu nedēļu laikā iesniegt komentārus par Ministru kabineta noteikumu projektu par Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta pasākuma „Zvejas aktivitāšu pilnīga pārtraukšana” ieviešanu.

4. Informācija par progresu attiecībā uz sagatavošanās darbiem Rīcības programmas Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai Latvijā 2007.- 2013. gadam pieņemšanai .

A. Reinholds informē padomes locekļus, ka par izstrādāto Rīcības programmas projektu, 28.septembrī notika konsultācijas ar Eiropas Komisiju, un tika izskatīti saņemtie komentāri, kuros bija apkopoti dažādu Eiropas Komisijas direktorātu priekšlikumi. Pēc nepieciešamo precizējumu veikšanas var teikt, ka būtiskas izmaiņas, kas attiektos uz pasākumiem, kuri tika noteikti Rīcības programmas sākotnējā projektā, nav notikušas. Paredzams, ka tuvākajā laikā precizētais projekts tiks atkārtoti nosūtīts Eiropas Komisijai tā caurskatīšanai un decembra mēnesī Rīcības programma varētu tikt apstiprināta. Pēdējais Rīcības programmas projekta variants ir ievietots arī Zemkopības ministrijas interneta mājas lapā.

I. Voits interesējas, kad tiks apstiprināti nepieciešamie Ministru kabineta noteikumi, vadlīnijas un kādi atbalsta pasākumi tiks atvērti tuvākajā laikā.

A. Reinholds informē, ka divu pasākumu – „Investīcijas akvakultūras uzņēmumos” un „Zvejas un akvakultūras produktu apstrāde un mārketinga” noteikumu projekti jau ir izstrādāti un pārrunāti ar sabiedriskajām organizācijām, kā arī ir saņemti attiecīgo ministriju komentāri, kuros nav būtisku viedokļu, kas mainītu programmas pasākumu saturu. Šie pasākumi varētu tikt apstiprināti Ministru kabinetā jau janvārī un projektu pieņemšanu varētu sākt februārī. Paralēli tiek gatavoti noteikumu projekti arī pārējiem pasākumiem.

Zivsaimniecības konsultatīvā padome pieņēma zināšanai Zemkopības ministrijas Eiropas Savienības un valsts atbalsta departamenta direktora A. Reinholda sniegto informāciju par progresu attiecībā uz sagatavošanās darbiem Rīcības programmas Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai Latvijā 2007. – 2013. gadam pieņemšanai.

5. Informācija par Ministru kabineta noteikumu „Zvejas un akvakultūras produktu tirgus intervences pasākumu administrēšanas un uzraudzības pasākumi” sagatavošanu to izdošanai precizētā redakcijā.

M. Roze informē, ka pašlaik spēkā esošie Ministru kabineta noteikumi, kuri tika pieņemti 2004. gadā uz iestāšanās brīdi Eiropas Savienībā, noteica tajā laikā pastāvošo iestāžu kompetenci. Praksē administrējot un uzraugot zivju tirgus intervences pasākumus radās nepieciešamība mainīt Ministru kabineta noteikumus, kā rezultātā ir sagatavoti jauni noteikumi, kuri spēkā stāšanās brīdī aizvieto līdz šim pastāvošos noteikumus. No atbalsta saņēmēju viedokļa izmaiņas praktiski nav paredzētas. Tās skar tikai procedūras un to atbildību sadalījumu, kura ir valsts institūciju kompetencē.

I. Voits komentē, ka zvejnieki pašreiz jau strādā pēc esošajiem noteikumiem. Sadarbība ar Pārtikas un veterināro dienestu un ar Lauka atbalsta dienestu ir ļoti laba un jaunie noteikumi tikai uzlabos šo darbu.

Zivsaimniecības konsultatīvā padome pieņēma zināšanai Zemkopības ministra M. Rozes sniegto informāciju par no jauna sagatavotajiem Ministru kabineta noteikumiem „Zvejas un akvakultūras produktu tirgus intervences pasākumu administrēšanas un uzraudzības pasākumi” to izdošanai precizētā redakcijā.

6. Dažādi.

M. Roze informē, ka Valsts zivsaimniecības pārvaldē ir sagatavots materiāls par zvejas iespēju izmantošanu Baltijas jūras piekrastē un aiz piekrastes joslas par iepriekšējiem zvejas gadiem. Sagatavotajā materiālā redzams, ka piekrastē zvejas iespēju apguve tiešām ir procentuāli mazāka nekā aiz piekrastes joslas.

N. Riekstiņš informē, ka minētais materiāls sagatavots pēc Latvijas zivsaimnieku asociācijas lūguma. Pārskatā ietvertas nozvejas gan piekrastē, gan aiz piekrastes ūdeņiem. Rīgas jūras līča piekrastē 2006. gadā tika apgūti 65% reņģu zvejas iespēju. Vēl ir grūti prognozēt nozveju rādītājus par visu 2007. gadu, tomēr rudenī reņģu zveja Rīgas jūras līcī noteikti samazinās un praktiski tiek pārtraukta. Iespējams, ka reņģu zvejas iespēju izmantošanas rādītāji 2007. gadā varētu būt tuvu 2006. gada rādītājiem.

Aiz piekrastes joslas reņģu apguve Rīgas jūras līcī bija ļoti laba un 2006. gadā sasniedza 93%. Tas ir ļoti optimāls zvejas iespēju izmantošanas līmenis. Arī šobrīd tas ir 77% no 2007. gadam paredzētajam iespējam. Bez tam ir saņemti daudz pieprasījumi no firmām, kuras izdalītās zvejas iespējas jau ir apguvušas, un lūdz piešķirt papildus limitus. Parasti, ja ir pieejami neizmantoti atlikumi, tad zvejniekiem saskaņā ar Zivsaimniecības komisijas priekšlikumiem izdala papildus zvejas iespējas.

Par reņģu nozveju Baltijas jūrā var atzīmēt, ka piekrastei izdalītais daudzums tiek izmantots ne tik sekmīgi, kā varētu vēlēties. Kā redzams 2006. gadā, bija piešķirtas 128 tonnas, un izmantoti tikai aptuveni 50%. 2007. gadā līdz 30. septembrim ir izmantoti 20% zvejas iespēju. Izskatās, ka 2007. gadā kopējā apguve būs vēl zemāka nekā 2006. gadā. Nākošajam gadam piekrastei pēc likuma pienākas vēl lielākas zvejas iespējas. Tomēr pret kopējo Latvijai iedalīto kvotu, kas ir ap 4 000 tonnas, piekrastei nākošajā gadā būs 160 tonnas, kas skaitļu izteiksmē nav daudz. Jūras piekrastē reņģu zveja nav tik efektīva kā Rīgas jūras līcī gan klimatisko gan citu apstākļu dēļ.

Kā redzams no sagatavotajiem materiāliem aiz piekrastes joslas 2006. gadā reņģu zvejas iespējas izmantotas par 82%. 2007. gada deviņos mēnešos reņģu zvejas iespējas apgūtas par 42%. Ja brēlīņas gada beigās zvejos intensīvāk tad reņģes būs piezvejā, un iespējams, to izmantošanas procents vēl augs.

Mencu nozveja piekrastē pagājušajā gadā bija 72% no iedalītā apjoma, kas nav slikts rādītājs piekrastei, bet šajā gadā līdz 30. septembra beigām ir apgūti tikai 23%. Salīdzinājumā ar 2006. gadu ir ļoti pazeminājusies mencu zvejas iespēju izmantošana. Iemesli var būt dažādi arī – to kuģu sagriešana, kas agrāk piedalījās mencu zvejā. Iespējams, ka samazinājies arī to zvejnieku skaits, kas iepriekš zvejoja efektīvi. Tikšanās reizē Pāvilstā zvejnieki gan skaidroja, ka rudenī mencu zvejas iespējas noteikti pieaugs.

Jūras zvejā aiz piekrastes ir ļoti labs mencu apguves procents. 2006. gadā Baltijas jūras austrumu daļā tas bija 94% un šobrīd tas jau ir 73%. Tie ir ļoti labi rādītāji. Baltijas jūras Rietumu daļā pēc nozvejas kvotu apmaiņas 2006. gadā mencu zvejas iespējas tika apgūtas par 95%, 2007. gadā tās ir apgūtas apmēram 50% apmērā, bet jāņem arī vērā, ka zvejas iespējas šajos ūdeņos ir ļoti mazas.

M. Roze uzdod Valsts Zivsaimniecības pārvaldei sekot līdzi piekrastes zvejniekiem iedalīto zvejas iespēju izmantošanai, jo visi Latvijas kvotas atlikumi paliek kā neizmantotas iespējas aiz piekrastes joslas zvejojošajiem zvejniekiem.

I. Voits uzsver, ka, ja trīs gadu statistika zvejai piekrastē būs nelabvēlīga, tad ar asociācijas un dažādu frakciju deputātu palīdzību Saeimā tiks iesniegts pieprasījums izmainīt Zvejniecības likumu. I. Voits prognozē, ka piekrastes zvejniekiem iedalīto zivju limitu apguve reāli nenotiks, jo, piemēram, reņģes piekrastē neapgūst jau vairākus gadus.

M. Roze atzīmē, ka piekrastes zvejniekiem zvejas iespēju ziņā ir vajadzīga zināma drošības sajūta, kā arī striktai limitu izpildes nodrošināšanai nevajadzētu radīt pretnostatījumu starp piekrastes zvejniekiem un jūras zvejniekiem, kas visi ir Latvijas zvejnieki. Šo spriedzi varētu noņemt Struktūrfondu Līdera tipa pasākumi, kas mērķēti uz piekrastes teritoriju attīstību. Sociālās spriedzes mazināšanai papildus iespējas sniegs arī citas Eiropas Savienības atbalsta programmas. Salīdzinot ar lauksaimniecību, zivsaimniecībā finansējuma ziņā ir ievērojams pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu.

N. Riekstiņš informē par zvejas gada laikā pielietojamo nozvejas iespēju pārdalīšanas metodi. Tā tiek pielietota vairāku gadu garumā un arī šogad Rīgas jūras līcī tika pārdalītas 890 tonnas reņģu zvejas iespējas. Tas ir pietiekoši liels apjoms un tajā ietilpst arī no Latvijas kopējās kvotas apjoma piekrastes zvejnieku nenozvejotais daudzums, kas tika piedāvāts citiem zvejniekiem. Ir pilnīgi skaidrs, ka pastāvīgi jāseko zvejas iespēju izmantošanas efektivitātei no visu zvejnieku puses.

I. Markuševskis vēlas iepazīstināt ar situāciju kāda ir izveidojusies akvakultūrā. Liepājā vietējos zivju audzētājus no tirgus izspiež lietuviešu zivju audzētāji. Šogad aptuveni 70 tonnas akvakultūras zivju – karpas un citu sugu zivis, nav bijis iespējams realizēt. Līdz ar to liekas, ka šai nozares darbības jomai nav tālākas attīstības perspektīvas.

M. Roze norāda, ka akvakultūras produktu tirgū iespējams ir saskatāmas dempinga pazīmes. Šādā gadījumā pašiem zivju audzētājiem jāorganizējas un oficiāli jāvēršas ministrijā, iesniedzot informāciju ar attiecīgiem pierādījumiem.

N. Riekstiņš uzskata, ka minētajā gadījumā noteikti ir nepieciešama pamatota audzētāju sniegta informācija, kas ļautu izvērtēt izveidojušos situāciju.

O. Jankovskis ir satraukts, ka četrus mēnešus atpakaļ ir bijusi Krievijas inspektoru kontrole zivju konservu ražošanas uzņēmumos, kuru tirdzniecība Krievijā pašreiz ir apturēta, bet atbilde līdz šim vēl nav saņemta.

V. Kepīte informē, ka par konservu „Šprotes eļļā” ražotājiem un to turpmākām iespējām realizēt savus konservus Krievijas tirgū ir saņemta Krievijas vēstnieka vēstules kopija, kurā tas vēršas pie attiecīgajiem Krievijas dienestiem ar lūgumu sniegt ātrāku atbildi Latvijai. Pārtikas un veterinārajā dienestā atbildes vēstule par kontroles rezultātiem pagaidām vēl nav saņemta.

Zivsaimniecības konsultatīvā padome lūdz Valsts Zivsaimniecības pārvaldei uz nākošo Konsultatīvās padomes sēdi sagatavot informāciju kā tiek veikta neizmantoto zvejas iespēju iedalīšana tiem zvejniekiem, kuri zveju veic efektīvāk.

Zivsaimniecības konsultatīvās padomes priekšnieka vietnieks N. Riekstiņš

Protokolēja Liene Celmiņa Rasma Bajāre